

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ALTMİŞBEŞİNCİ SÛRE-İ CELÎLE
et-TALÂK SÛRE-İ CELÎLESİ
Medenî(; Medîne-i Münevvere döneminde inmiş)dir.
12 âyet-i kerîmedir.

O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle!

1- Ey Nebî(yy-i zî şan)! Kadınları boşa(mayı arzula)diğınız zaman onları (üç hayız müddeti olan boşanma) **iddetlerin**(in birincisin)e **doğru** (temizlik hallerinde ve kendileriyle cima etmemişken) **boşayın ve iddeti** (hiç eksiksiz tamı tamına üç hayız müddeti olarak) **sayı**(p hesap edi)n!

Rabbiniz olan Allâh'tan hakkıyla sakının (da, yalan yere iddet süresini uzun tutarak onlara zarar vermeyin)!

(Zina ve hırsızlık gibi) **aşikâre pek çirkin bir iş yapmaları dışında** (kendi mülkleri gibi oturmuş oldukları) **evlerinden** (iddetleri bitinceye kadar) **onları çıkarmayın, onlar da** (iddetlerinin bitimine kadar) **çıkmasınlar!** (Ancak had cezası îcap eden durumlarda bu cezanın tatbiki için çıkarılıp sonra evlerine geri döndürülürler.) / **onlar da çıkmasınlar, ancak aşikâre pek çirkin bir iş** (olan iddet müddetinde evden çıkma günahını) **işlemeleri müstesna!** (Zira bu durumda siz mesul olmazsınız) /

İşte sana! Bun(ca İlâhî kanun)lar **Allâh'ın sınırlarıdır!** Her kim Allâh'ın hududunu geçerse, **muhakkak o, kendi**(sini azaba arz ederek, kimseye değil ancak) **nefsine zulmetmiştir.** (Ey hanımını boşamaya niyetlenen insan!) **Bilemezsin; işte sana! Olur ki Allâh bu** (boşama arzusu)nun **ardından farklı bir iş meydana getirir** (de, nefreti sevgiye, yüz çevirmeyi yönelişe çevirebilir, o zaman siz pişman olup ric'at edersiniz).

2- Sonra o (boşanan kadı)nlar (iddet bekleme) **sürelerinin sonuna yaklaştıklarında, artık** (dönüş yapıp) **onları** (iyi niyet, güzel geçim ve uygun nafaka gibi) **güzel bilinen bir tarzla tutun, ya da** (iddetleri bitinceye kadar kendilerine dönmeyip, zararsız ve) **iyi** (olduğu) **bilinen bir yolla salıverin**(, zira iddetlerinin bitimine yakın onlara ric'at edip sonra tekrar boşarsanız, iddet süresini uzatarak kendilerine azap etmiş olursunuz ki, bu gibi zarar verici davranışlardan sakının)!

Bir de (geri döneceğiniz yahut tamamen ayrılacağınız durumlarda) **içinizden adalet sahibi olan iki kişiyi şahit tutun** (ki, ilerde bir inkâr söz konusu olmasın)!

(Ey şahitler!) **Siz de** (ne lehine, ne de aleyhine şahitlik yapılanın kârını zararını gözetmeyip) **şahitliği Allâh için hakkıyla yerine getirin! İşte size! Bu ki, Allâh'a ve o son güne inanmakta bulunmuş olana bununla vaaz edilmektedir.** (Çünkü imansızlar âhîret azabından korkmadıklarından, kendilerini bu gibi hükümlerle bağımlı saymazlar.)

Her kim Allâh'tan hakkıyla sakınır (da, boşamayı sünnet vechi üzere yapar, iddet bekleyen kadına zarar vermez, onu evinden çıkarmaz ve şahit tutma hususunda ihtiyatlı davranır)**sa,** (ayrıca bütün haramlar hususunda da takvayı gözetirse,) **O ona** (dünyanın şüphelerinden,

ölümün şiddetlerinden ve kıyamet gününün zorluklarından) **bir çıkış nasip eder;**

3- Beklememekte olduğu bir taraftan da onu rızıklandırır! Her kim Allâh'a tevekkül ederse, ona yeterli olacak olan ancak O'dur!

Şüphesiz ki Allâh (yapmak istediği) işine ulaşıcıdır (ki, hiçbir muradı asla geri kalmaz)!

Gerçekten Allâh her bir şey(in yaşam süresi, geçimi ve son bulması) için (daha var olmadan evvel) **bir ayarlama yapmıştır.**

4- Kadınlarınızdan öyleleri ki; (yaşlılıklarından dolayı bir daha) **hayız (olmak)dan ümit kesmişlerdir; eğer** (onların iddetinin hükmü hakkında bir şey bilmediğiniz için) **şüpheye düştüyseniz, işte onların da, o hiç hayız görmemiş olanların da iddetleri üç aydır. Yük sahibi olan (hamile) kadınlar ise; onların (iddet bekleme) müddetlerinin sonu(, doğum yaparak) yüklerini bırakmalarıdır!**

Her kim Allâh'tan hakkıyla sakınır (da, O'nun hükümlerini iyice korur)**sa, O onun için işlerinde bir kolaylık yaratır** (ve takvası sebebiyle bütün düğümleri çözerek onu rahata kavuşturur).

5- İşte sana! Bu (anlatılan hükümler), **Allâh'ın emridir ki, onu size indirmiştir. Her kim** (bu indirilen hükümlerle amel ederek) **Allâh'tan hakkıyla sakınırsa, O o** (takva sahibi kulu)**ndan** (iyi amelleri sebebiyle) **kötü işlerini tamamen örter ve onun için mükâfatı büyütür!**

6- (Ey iddet bekleyen kadınlar hakkında takvaya nasıl riayet edeceklerini soranlar!) O (boşadığınız kadı)**nları ikamet etmiş bulunduğunuz yerin bir kısmında gücünüz nispetinde yerleştirin!** (Kendileriyle geçinemeyecekleri insanları yanlarına yerleştirerek yahut eşyalar koyup mekânı kısıtlayarak) **kendilerine darlık yapasınız** (da, evden çıkmaya mecbur olsunlar) **diye onlara zarar vermeyin.**

Eğer o (boşana)**nlar yük sahipleri olduysalar, kendileri (doğum yaparak) yüklerini bırakıncaya kadar** (nafakalarını vererek) **onlara harcama yapın! Şayet onlar** (doğum yaptıktan sonra) **sizin için** (çocuklarınızı) **emzirirlerse, bundan dolayı onlara ücretlerini verin!** (Ey anneler ve babalar!) **Aranızda birbirinize iyi bilinen bir şeyi emredin!** (Baba cimrilik yapmasın, anne de güçlük çıkarmasın.) / **Aranızda iyilikle istişarede bulunun !!**

Eğer (gereken ücret verilmeyerek yahut konuşulandan fazlası istenerek) **birbiriniz yüzünden güçlüğe uğrarsanız, o zaman pek yakında diğer bir kadın onun için** (çocuğunu) **emzirecektir.**

7- Genişlik sahibi olan kişi geniş imkânına göre (nafaka vererek) **harcamada bulunsun! Kime de rızık daraltıldıysa, artık o da Allâh'ın ona vermiş olduğu şeylerden** (gücü nispetinde) **harcama yapsın! Allâh hiçbir nefsi kendisine vermiş olduğu şeyden başkasıyla yükümlü tutmaz.**

Muhakkak ki Allâh (karşılaşılan geçici) **bir zorluğun ardından büyük bir kolaylık yaratacaktır.**

8- Rabbinin ve rasûllerinin emrinden inadına geri durmuş olan nice memleket (halkı) **vardır ki; Biz onları** (küçük-büyük her suçları hakkında) **çok şiddetli bir hesapla muhasebeye tâbi** (tutarak, yaptıkları hiçbir şeyi bağışlamayıp, her türlü kötü amellerinden sorumlu) **tutmuşuzdur ve onlara** (eşi benzeri) **görülmedik pek büyük bir azap** (olan; açlık, kıtlık, katliâm vesâir belâlar)**la azap etmişizdir.**

9- Böylece onlar (kötü) **işlerinin vebalini tatmış ve işlerinin sonu çok büyük bir hüsrân** (ve ziyan) **olmuştur.**

10- (Âhirette ise) Allâh onlara çok şiddetli pek büyük bir azap hazırlamıştır; öyleyse ey (his ve vehim karışıklıklarından arınmış) hâlis akılların sahipleri olan o iman etmiş kimseler! Allâh'tan hakkıyla sakının!

Gerçekten Allâh size yüce bir zikir (ve çok etkili bir öğüt olan Kur'ân) indirmiştir!

11- Pek değerli bir Rasûl (de göndermiştir) ki; Allâh'ın pek açık seçik olan âyetlerini üzerinize peş peşe okumaktadır. Tâ ki o (peygamber), iman (şartlarına şüphesiz bir şekilde itikat) etmiş olanları ve (namaz, oruç, hac, zekât gibi) salih ameller işlemiş bulunanları o (kâfirlik, sapıklık ve cehalet) karanlıklar(ın)dan o (iman) nur(un)a çıkarınsın!

Her kim Allâh'a iman eder ve (namaz, oruç, hac, zekât gibi) salih bir amel işlerse, O onu içerisinde sonsuza kadar ebedî kalıcı oldukları öyle kıymetli cennetlere girdirir ki, (köşklerinin ve ağaçlarının) altlarından sürekli ırmaklar akmaktadır. Gerçekten Allâh ona ne kadar büyük ve güzel bir rızık vermiştir.

12- Allâh'tır ancak O Zât ki; yedi (kat) göğü, yerden de onların mislini yaratmıştır!

O (ilâhî) emir(î); kaza ve kaderden ibaret olan yaratma ve yönetme işi) o (yedi kat gökle yedi kat yeri)n (tabaka)lar(ı) arasında sürekli inmektedir. (Böylece Allâh'ın, hayat ve ölüm, zenginlik ve fakirlik, kuvvet ve acziyet gibi buyrukları tüm yaratıklarda geçerliliğini sürdürmektedir.) Tâ ki siz bilirsiniz ki, gerçekten Allâh her şeye (hakkıyla gücü yeten bir) Kadîr'dir ve şüphesiz ki Allâh ilim bakımından her şeyi muhakkak çepeçevre kuşatmıştır.

Bu âyet-i kerîmede yer, göğün misli olarak açıklanmıştır ki; bir şeyin bir şeye benzerliği, her bakımdan onunla eşit olması anlamına gelmez. Nitekim bazı vakıflardaki ortaklık bu benzerliği doğrular. Cumhur ulemaya göre yerin göğe benzerliği; yedi kat olması, birbiri üstünde tabakalara sahip olması, her iki kat arasında -gökle yer arasında olduğu gibi- beş yüz senelik mesafe bulunması ve her birinde Allâh'ın birtakım yaratıkları bulunması gibi bazı özel konulardadır, İbni Abbâs (Radiyallâhu anhümâ)dan rivayete göre; yer tabakalarında bulunanlar ya melekler veya cinlerdir. Bazı âlimlerin yer tabakalarını yedi iklim yahut madenî tabakalar veya toprak parçaları gibi manalarla yorumlamaları, İmâm-ı Ahmed ve Tirmizî gibi muteber âlimlerin naklettiği hadîs-i şeriflerle çatışmaktadır. Zira Rasûlüllâh (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) her iki yer tabakası arasında beş yüz senelik mesafe bulunduğunu açıkça beyan etmiş ve yedi kat yeri tek tek saymıştır. Dolayısıyla Âlûsî (Rahimehullâh)ın da beyanı vechile; yer tabakalarının birbirinden ayrı yedi tabaka olduğu ve her birinin sakinleri bulunduğu görüşünü kabul etmekte, ne aklen, ne de dînen hiçbir engel bulunmamaktadır. Bu güne kadar yer tabakalarındaki farklı mahlûkata rastlanmaması bizim bunu inkâr etmemizi gerektirmez. Zira iman ettiğimiz şeylerin ekseriyeti gaybî konulardır. Allâh'ın mülkünün genişliğine ve kudretinin büyüklüğüne inanan kişilerin, âlimlerin çoğunluğunun görüşü üzere yedi kat yerin varlığını hiç duraksamadan tasdik etmeleri gerekir. (Âlûsî)

KUR'ÂN'I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-İ ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu